

Edukacja antydiskryminacyjna TU, Edukacja globalna TERAZ

**łączenie perspektyw
antydiskryminacyjnej i globalnej
w edukacji formalnej i pozaformalnej**

scenariusze lekcji

SZKOŁA

RÓWNOŚCI

**TOWARZYSTWO
EDUKACJI
ANTYDISKRYMINACYJNEJ**

Pokojowe rozwiązywanie konfliktów – Elmer i hipopotamy

1. Tytuł: Pokojowe rozwiązywanie konfliktów – *Elmer i hipopotamy*

---

2. Czas trwania lekcji: 45 minut

---

3. Krótki opis scenariusza: Proponowane zajęcia dotyczą pokojowego rozwiązywania konfliktów. Scenariusz ma uświadomić uczennicom i uczniom, że zrozumienie racji drugiej strony i rozmowa mogą być drogą do porozumienia nawet w najtrudniejszej sytuacji.

---

4. Autorka: Aleksandra Lewandowska

---

5. Poziom edukacyjny: klasy I–III – edukacja wczesnoszkolna

---

6. Słowa/Pytanie kluczowe: Jak szukać rozwiązania nawet najtrudniejszej sytuacji?

---

7. Przedmiot: Etyka

---

8. Związek z podstawą programową:

- Zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego z 28.07.2012 roku z późniejszymi zmianami z 30.05.2014 *Podstawa programowa edukacji wczesnoszkolnej w zakresie etyki*, I etap edukacyjny: klasy I–III
11.2 [uczeń] zastanawia się nad tym, na co ma wpływ, na czym mu zależy, do czego może dążyć, nie krzywdząc innych; stara się nieść pomoc potrzebującym;
- Zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego z 14.02.2017 roku *Podstawa programowa edukacji wczesnoszkolnej w zakresie etyki*, I etap edukacyjny: klasy I–III
1.4 [uczeń] odkrywa, że jego wybór rodzi konsekwencje, które dotyczą jego samego;
1.7 odkrywa, że współtworzy różne wspólnoty osób, np. rodzinę, klasę, państwo;
1.8 ma świadomość, że każdej osobie ludzkiej, także jemu, należy się szacunek, że szacunkiem należy obdarzać także wspólnoty osób – rodzinę, klasę, naród (ojczyznę), w tym wspólnotę religijną – a także symbole tych wspólnot;
1.9 określa, co jest dobre, a co jest złe w otaczającym go świecie i w świecie poznawanych tekstów oraz podaje uzasadnienie swojego zdania;
2.5 naśladuje i przyjmuje jako własne zachowania dobre na podstawie doświadczeń ze świata realnego oraz przykładów płynących z tekstów literackich, filmów i innych źródeł.

9. Cele lekcji:

Po lekcji uczeń/uczennica:

- zna sposoby pokojowego rozwiązywania konfliktów;
  - ocenia zachowanie bohaterów bajki;
  - uzasadnia swoją decyzję.
-

10. Metody i formy pracy:

- praca z tekstem,
- metoda CoResolve,

- zabawa ruchowa „Gorące krzesła” (Dzieci tańczą w rytm muzyki, a gdy muzyka zostanie wyłączona, starają się jak najszybciej usiąść. W związku z tym, że krzesel jest zawsze o jedno mniej niż dzieci, odpada to, dla którego zabraknie miejsca do siedzenia),
- odpowiedzi z wykorzystaniem patyczków.

---

11. Materiały dydaktyczne:

- *Elmer i hipopotamy* – rozdział z książki Davida McKee *Elmer. Słoń w kratkę*, Wydawnictwo Papilon, Poznań 2014.
- historia czytana przez Annę Dymną w ramach akcji „Cała Polska czyta dzieciom”:
<http://ninateka.pl/film/elmer-i-hipopotamy-david-mckee>,
- patyczki,
- kolorowe kartki papieru, słomki, nożyczki, pisaki, instrukcja:
<https://www.youtube.com/watch?v=qZ92agnUZjY>.

---

12. Przebieg lekcji:

- a. Poproś, aby uczennice i uczniowie wygodnie usiedli. Pokaż im książkę zatytułowaną *Elmer. Słoń w kratkę* i wypowiedz „magiczne zaklęcie”: „Zaraz książkę otworzymy i w świat przygód wyruszymy”.
- b. Poproś, aby uczennice i uczniowie powtórzyli to zaklęcie trzy razy, za każdym razem coraz ciszej, żeby wytworzyć odpowiedni nastrój do słuchania. A następnie przeczytaj uczennicom i uczniom rozdział *Elmer i hipopotamy*. W trakcie czytania angażuj ich uwagę, zachęcając do wydawania przeróżnych dźwięków, wykonywania gestów lub robienia min, np. „pokażcie, jaką minę miały słonie, gdy powiedziały Elmerowi o pojawieniu się hipopotamów w ich rzece”, „powiedzcie takim tonem, jakim zwróciły się słonie do Elmera, że nie chcą w swojej rzece hipopotamów”, „pokażcie minę, jaką mogły mieć hipopotamy, gdy słonie im pomogły w usunięciu kamieni i znów pojawiła się woda w ich rzece”. (10 minut)
- c. Podziel salę na dwie części. Po jednej stronie umieść napis „NIE”, po drugiej „TAK”. Poproś, aby przy „TAK” stanęły dzieci, które sądzą, że to była wesoła historia, a przy „NIE” stanęli ci, którzy sądzą, że opowieść o słoniach i hipopotamach była smutna. Zapytaj uczennice i uczniów o to, dlaczego tak sądzą? Po udzieleniu odpowiedzi przez obie strony zapytaj, czy ktoś zmienił zdanie i chce zmienić miejsce. Zadaj kolejne pytania i zaproponuj, aby uczennice i uczniowie, w zależności od tego, co uważają na dany temat, stanęli po jednej lub drugiej stronie. Zaznacz, że mają prawo to miejsce zmienić. Kolejne pytania:
  - „Czy hipopotamy miały prawo korzystać z rzeki słoni?”
  - „Czy słonie miały prawo rozgniewać się na hipopotamy?”
  - „Czy gdyby Elmer nie porozmawiał z hipopotamami i nie postanowił im pomóc, to ta historia skończyłaby się dobrze?”
  - „Czy pomysł Elmera, żeby pójść wzdłuż rzeki i przekonać się, co się stało, był dobry?”
  - „Czy słonie dobrze zrobiły, że pomogły hipopotamom usunąć kamienie?”. (10 minut)
- d. Poinformuj, że za chwilę zadasz dzieciom kolejne pytania dotyczące tekstu i zaproponuj, aby tym razem uczennice i uczniowie usiedli w kole. Rozdaj po trzy patyczki, informując, że każdy może udzielić odpowiedzi na tyle pytań, ile ma patyczków. Po swojej wypowiedzi każda osoba wrzuca patyczek do środka koła.

Pytania:

- „Co mogłoby się stać z hipopotamami, gdyby nie przeniosły się do rzeki słoni?”
- „Co mogłoby się stać, gdyby słonie nie pomogły hipopotamom usunąć kamieni?”
- „Jak mogłoby wyglądać życie w rzece, gdyby hipopotamy zostały w rzece słoni i nigdy nie wróciły do swojej rzeki?”
- „Czy warto rozmawiać, gdy pojawia się jakiś problem?”
- „Czy w przypadku kłótni/konfliktu lepiej udowadniać swoje racje, czy lepiej spróbować zrozumieć problem drugiej strony i starać się pomóc?” (10 minut)

e. Poproś uczennice i uczniów o zajęcie miejsc w ławkach i rozdaj każdemu pocięte kawałki kolorowego papieru, klej oraz słomkę. Zróbcie razem słonie wg instrukcji z załączonego filmiku: <https://www.youtube.com/watch?v=qZ92agnUZjY>. (10 minut)

f. Na zakończenie poproś, aby dzieci ze swoimi słonikami usiadły w kole i powiedziały, czego ciekawego dowiedziały się z bajki oraz rozmowy. (5 minut)

13. Komentarz metodyczny:

Podczas omawiania z uczennicami i uczniami historii słuchaj ich argumentów, ale nie wypowiadaj własnej opinii. Przy pytaniach z punktu 2. nie mów, że jakaś odpowiedź jest prawidłowa a pozostałe osoby nie miały racji. Raczej podkreślaj, że ogląd sytuacji zależy od różnych punktów widzenia i od tego, czyje argumenty uznamy za ważniejsze.

Pytania spekulacyjne (z punktu 3.) możesz opatrzyć dodatkowym wprowadzeniem, żeby uczennice i uczniowie wyobrazili sobie taką sytuację i lepiej się w nią wczuli, udzielając odpowiedzi.

Jeśli przygotujecie papierowe słonie, możesz podkreślić, że one zostaną z wami w klasie i będą przypominać o tym, że warto rozmawiać i wspólnie szukać rozwiązań każdej, nawet najtrudniejszej sytuacji.

Publikacja jest częścią serii Szkoła Równości.

© Towarzystwo Edukacji Antydyskryminacyjnej

Towarzystwo Edukacji Antydyskryminacyjnej
ul. Kłopotowskiego 9/31, 03-718 Warszawa

tel: 535 559 557

e-mail: biuro@tea.org.pl

Publikacja jest współfinansowana w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP.

Publikacja jest dostępna na licencji Creative Commons Uznanie autorstwa 3.0 Polska (CC BY 3.0). Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Towarzystwa Edukacji Antydyskryminacyjnej. Utwór powstał w ramach programu polskiej współpracy rozwojowej realizowanej za pośrednictwem MSZ RP w roku 2017. Zezwala się na dowolne wykorzystanie utworu, pod warunkiem zachowania ww. informacji, w tym informacji o stosowanej licencji, o posiadaczach praw oraz o programie polskiej współpracy rozwojowej. Treść licencji jest dostępna na stronie <http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/pl>.